

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

УДК 340.1

DOI: 10.33663/1563-3349-2025-97-4

В. І. ТИМОШЕНКО
Н. В. ІВАНЧУК

ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ МІЖНАРОДНІЙ БЕЗПЕЦІ

Розглядаються фактори, що загрожують міжнародній безпеці. Наголошується, що саме несправедливість є передумовою або наслідком корупції, бідності, соціальної та економічної нерівності, війни, розповсюдження зброї масового знищення, міжнародного тероризму, будь-яких порушень прав людини. Останнє ж призводить до напруженості та конфліктів. Особливо небезпечним є тероризм, поширення якого відбувається тоді, коли слабшає влада, втрачаються ідеологічні та моральні цінності, зростає фрустрація та напруга в суспільстві, що сприяє поширенню насильства. Увага акцентується на міжнародному тероризмі, тобто насиллі щодо цілих народів і держав, що здійснюється добре організованими й технічно оснащеними структурами, в тому числі державними та міжнародними. Сформульовано рекомендації щодо зниження рівня соціальної несправедливості, дотримання прав людини та забезпечення міжнародної безпеки.

Ключові слова: право, держава, корупція, тероризм, бідність, нерівність, злочинність.

© ТИМОШЕНКО Віра Іванівна – доктор юридичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, головний науковий співробітник відділу організації наукової діяльності Національної академії внутрішніх справ; ORCID: 0000-0003-2947-5627; e-mail: tymvera@ukr.net

© ІВАНЧУК Наталія Віталіївна – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник відділу організації наукової діяльності Національної академії внутрішніх справ; ORCID: 0000-0001-6452-4602; e-mail: inv1980@ukr.net

Tymoshenko Vira, Ivanchuk Nataliya. Major threats to international security

Factors that threaten international security are considered. It is emphasized that injustice is a prerequisite or consequence of corruption, poverty, social and economic inequality, war, the proliferation of weapons of mass destruction, international terrorism, and any violations of human rights. The latter leads to tension and conflicts. Terrorism is especially dangerous, the spread of which occurs when power weakens, ideological and moral values are lost, frustration and tension in society increase, which contributes to the spread of violence. Attention is focused on international terrorism, that is, violence against entire peoples and states carried out by well-organized and technically equipped structures, including state and international ones. The scientific novelty lies in the formulation of recommendations aimed at reducing the level of social injustice, respecting human rights, and ensuring international security.

Key words: law, state, corruption, terrorism, poverty, inequality, crime.

Сучасний світ стикається з безпрецедентним поєднанням політичної нестабільності та загроз міжнародній безпеці. Такі чинники, як війни, зміна клімату, глобалізація, масова міграція, штучний інтелект, тероризм, зміна геополітичного ландшафту, свідчать про численні проблеми, які міжнародній спільноті доведеться вирішувати задля забезпечення своєї безпеки.

Міжнародна безпека у вузькому розумінні стосується лише військово-політичної сфери. У широкому ж розумінні вона включає комплекс політичних, соціально-економічних, інформаційних, гуманітарних, екологічних та інших аспектів. Можна сказати, що міжнародна безпека являє собою систему міждержавних відносин, що спрямована на дотримання всіма країнами принципів, які забезпечують безпеку всього людства, окремих держав, регіональних державних об'єднань, міжнародних організацій та представляють на різних рівнях інтереси цих суб'єктів. Міжнародна безпека є результатом спільної діяльності вищезазначених суб'єктів, тобто це колективна безпека. Під міжнародною безпекою розуміють також стан міжнародних відносин, за якого конфлікти між державами вирішуються без застосування сили, а будь-які спроби застосування сили негайно припиняються. Міжнародна безпека неможлива без національної безпеки, що має забезпечуватися кожною державою. Перешкодою на шляху забезпечення міжнародної та національної безпеки можуть бути різні фактори, які є наслідком або передумовою несправедливості та порушення прав люди-

ни. Дослідження цих факторів, знаходження способів їх попередження або усунення є істотним завданням юридичної науки. Це зумовлює актуальність теми статті.

Метою статті є аналіз нових загроз міжнародній безпеці та формування рекомендацій щодо їх подолання.

Стан розробки проблеми. Дослідження низки загроз у галузевих та прикладних аспектах, аналіз їх сутності та значення для людини, суспільства і держави вже проводили вітчизняні та зарубіжні вчені. Зокрема, деякі джерела загроз національній безпеці за умов глобалізації розглянуто в статті В. І. Білого та В. М. Михальчук [1]. Механізм комплексної системи безпеки в Україні після війни обґрунтував Я. Ентоні, який наголошує, що Україна має бути включена до структур військової безпеки, які можуть її захистити від майбутньої агресії [2]. Вплив штучного інтелекту на права людини, конкретні наслідки існування систем, керованих штучним інтелектом, їх значення для прав людини крізь призму найважливіших міжнародних інструментів, прийнятих Організацією Об'єднаних Націй та регіональними організаціями, що захищають права людини, проаналізовано у статті Н. Надь [3]. Дослідження впливу міжнародного права на припинення безладу в країні, захист при цьому прав людини розглядає А. Адебусола [4]. Вплив корупції на іноземні інвестиції дослідили С. Тедє і П. Карпаті [5]. Водночас поза увагою авторів залишаються проблеми несправедливості, порушення прав людини як наслідку або передумови несправедливості та зв'язку між цими факторами й міжнародною безпекою. Ця обставина зумовила звернення авторів до даної проблеми.

Методологічною основою статті є діалектичний підхід, завдяки якому досліджено причини процесів, що призводять до загроз міжнародній безпеці. Застосовано також феноменологічний та синергетичний підходи, формально-логічний, структурно-функціональний та системний методи.

Виклад основного матеріалу. Факторів, які загрожують міжнародній безпеці, досить багато. Особливе місце серед них займає несправедливість, що є передумовою або наслідком корупції, бідності, соціальної та економічної нерівності, війни, розповсюдження зброї масового знищення, міжнародного тероризму, злочинності, економічної кризи, проблем у сфері екології, енергетики, продовольства, будь-яких порушень прав людини. Історія свідчить,

що багато загроз безпеці ніколи не переросли б у повноцінні проблеми, якби вони були усвідомлені, адекватно оцінені, виявлені та своєчасно вирішені. У ХХІ ст. світ стикнувся з безпрецедентним поєднанням транснаціональних загроз, збройних конфліктів та нестабільності. Такі порушення прав людини, як масові вбивства, геноцид, рабство, масові зґвалтування разом із іншими подібними явищами по всьому світу є глобальною загрозою сучасності.

Величезною загрозою для міжнародної безпеки є тероризм – складний феномен, що включає екстремістську ідеологію як теоретичну основу тероризму, терористичну діяльність, тобто реалізацію на практиці екстремістської ідеології, та терористичні організації, які є формою об'єднання прихильників екстремістської ідеології. Тероризм слід розглядати як форму насильства, за якої планованим наслідком буде страх. Саме цей наслідок відмежовує тероризм від інших кримінальних форм насильства. Ідеологія тероризму будується на вкрай радикальних ідейних настановах, які, по суті, є теоретичним обґрунтуванням застосування насильства різними способами на нелегітимній основі для досягнення політичних цілей терористичних організацій. Для нього властиві крайні, радикальні погляди і методи (екстремізм). Терміном «екстремізм» позначають не просто агресивні дії, насилля, а й вкрай негативні установки, ненависть, жорстокість, схвалення та підтримку радикальних дій і заяв, що є передумовою відповідних діянь.

Тероризм властивий будь-якому етапу суспільного розвитку. Так, війни у сучасному світі, ісламський екстремізм, політичні, етнічні, релігійні конфлікти є наслідком формування несправедливого світового порядку та проявом тероризму, жертвою якого може бути як окремо взята людини, так і спільнота. Поширення тероризму набуває тоді, коли слабшає влада, втрачаються ідеологічні та моральні цінності, зростає фрустрація та напруга в суспільстві, що сприяє поширенню насильства. Тероризм, як форма насильства, має широкий спектр і використовується як національно-визвольними рухами, релігійними, етнічними угрупованнями, так і державними та кримінальними структурами. Методи та прийоми дій терористів постійно змінюються. Якщо в минулому під терором розуміли дії проти окремих людей або груп, то тепер широке розповсюдження отримав терор проти цілих народів і держав, який здійснюється добре організованими та технічно оснащени-

ми структурами, у тому числі державними та міжнародними. На початку ХХІ ст. набув поширення міжнародний тероризм.

Шляхом дезорганізації державного управління, завдаючи шкоди в політичній, економічній або екологічній сфері, порушуючи засади громадського устрою, загалом дестабілюючи ситуацію в світі, терористичні організації або держави-терористи прагнуть спонукати уряд тієї чи іншої держави до зміни політики. При цьому, як зазначає Е. Куртулус, сучасний тероризм має не лише релігійний характер (як це було раніше), а й досить часто характеризується відсутністю низки ідеологічних та політичних імперативів, характерних для централізованих та ієрархічних організаційних структур та застосуванням дискримінаційного насильства, характерного для лівого та етнонаціоналістичного тероризму минулого [6]. Тероризм завдає величезної шкоди правам людини. Коли бажаною метою стає знищення людських життів або коли життя людини розглядається як побічна шкода в ході кампаній масованих бомбардувань, пусків ракет, підпалів, масових розстрілів, які прямо чи опосередковано призводять до страждання, руйнування будинків та загибелі людей, про дотримання прав людини не може бути й мови. Забезпечення ж прав людини та дотримання справедливості в контексті боротьби з тероризмом є одним із ключових викликів для міжнародної спільноти. Для запобігання терористичній діяльності держави змушені вживати адекватних заходів, у тому числі обмежувати певні права людини. Жоден антитерористичний закон, прийнятий у будь-якій країні світу, не буде дієвим, якщо не передбачатиме такі обмеження [7, с. 33].

Експерт ООН, спеціальний доповідач з питань заохочення і захисту прав людини та основних свобод в умовах боротьби з тероризмом Фіоннуала Ні Аолайн в жовтні 2023 р. заявила про виявлені порушення міжнародного права та надала докази систематичного зловживання антитерористичними заходами. Ці порушення в усіх регіонах світу, що пов'язані із заходами по боротьбі з тероризмом, найбільш гостро відчувають історично маргіналізовані групи, у тому числі етнічні та релігійні меншини, представники яких нерідко виявляються затриманими з метою боротьби з тероризмом. Спеціальний доповідач наголосила, що використання терміна «тероризм» для виправдання порушень прав людини мораль-

но та юридично неприйнятно. «Це невинно підриває права людини і верховенство закону в усьому світі» [8].

Одним із головних процесів сучасної світової політики та міжнародних відносин є глобалізація. Характерною рисою глобалізації є нерівномірність розвитку окремих країн, поєднання тенденцій, зближення і віддалення. Нерівномірність же призводить до нестабільності. Відповідно «вступ людства в епоху глобалізації призводить до ситуації, коли виникає загроза переходу системи, що трансформується, до хаотичного стану» [9, с. 21]. Такий стан загрожує міжнародній безпеці.

Відмітною ознакою епохи глобалізації та істотним показником порушення прав людини є активна міграція населення, у тому числі незаконна, коли мільйони людей змушені переміщатися з одних держав до інших у пошуках роботи, притулку, безпеки, навіть заради можливості вижити. Згідно з даними ООН, нині спостерігається різка тенденція до збільшення числа міжнародних мігрантів завдяки війнам та іншим обставинам, що несприятливі для життя людей. Найчастіше причиною міграції є незадоволена потреба в особистій безпеці, що бачимо на прикладі міграції громадян України до європейських країн під час російсько-української війни. Так, за словами директора Інституту демографії та соціальних досліджень імені Михайла Птухи НАН України Елли Лібанової, зараз за кордоном перебуває приблизно 6 млн осіб, які виїхали з України з початку повномасштабного вторгнення Росії. Це воєнні мігранти. Із цих 6 млн приблизно третина – це діти до 18 років, 6% – люди, яким більше 65 років [10].

Як відомо, права мігрантів нерідко порушуються. Через мовний бар'єр їм складно знайти роботу, житло, здобути освіту. Мігранти потерпають від насильства, дискримінації і страждань на маршрутах своїх подорожей з батьківщини до інших країн. Вони можуть стикнутися з голодом, експлуатацією, торгівлею людьми або просто загинути. Біженці та мігранти нерідко живуть у важких умовах доти, доки їм не буде надано притулок. Табори для біженців і центри депортації іммігрантів зазвичай перенаселені, там переважають неадекватні санітарні умови, за яких поширюються інфекційні захворювання, а психосоціальні розлади часто залишаються без лікування. До того ж біженцям доводиться адаптуватися до нових соціокультурних норм приймаючого суспільства, де вони можуть

зазнавати насильства у формі расизму, дискримінації та маргіналізації.

Нині потік нелегальних мігрантів до Європи з Африки, Близького Сходу та Південної Азії не припиняється. Вони намагаються перетнути Середземне море на різних плавних засобах, часто без жодного рятувального спорядження, будь що досягти берегів європейських країн, переважно Іспанії, Італії та Греції, звідки потім рухаються далі на північ. Усього за 2023 р., за даними Міжнародної організації з міграції, жертвами аварій кораблів у Середземному морі стали понад 2200 мігрантів. За даними агентства ООН у справах біженців, у 2023 р. лише через Лівію та Туніс до Європи прибули Середземним морем понад 153 тисячі шукачів притулку. З огляду на це 20 грудня 2023 р. Європейський Союз погодив нові правила прийому мігрантів, викладені в Пакті ЄС про міграцію та притулок [11]. Цей документ було прийнято Європейським Парламентом 10 квітня 2024 р. [12]. Передбачається рівномірний розподіл мігрантів у країнах Європи. Можливо, це зменшить кількість тих, чії заяви будуть прийняті. Правозахисні організації висловлюють стурбованість, що це призведе до ще більшого погіршення становища мігрантів у європейських країнах. З 2025 р. у більшості країн Європейського Союзу впроваджуються нові правила для українських біженців [13]. Переважно це скорочення допомоги.

Особливе занепокоєння з огляду на міжнародну безпеку викликає корупція. Індекс сприйняття корупції (ІСК) за 2023 р., опублікований організацією Transparency International 30 січня 2024 р., свідчить про те, що більшість країн практично не досягли успіху в боротьбі з корупцією в державному секторі. Глобальний середній показник ІСК становить 43 бали і залишається незмінним дванадцятий рік поспіль, при цьому понад дві третини країн набрали менше 50 балів. При цьому згідно з Індексом верховенства права у світі спостерігається спад ефективності систем правосуддя, проглядається зв'язок між доступністю правосуддя та корупцією, яка часто залишається безкарною [14].

Корупція стає фактором, який трансформується та істотно впливає на глобальні процеси. Її прояви, навіть на національному рівні, порушують права і свободи людини. Так, корупція в Україні стримує економічний розвиток, негативно позначається на всіх

сферах суспільного життя, вона становить реальну загрозу державі, суспільству, кожній людині.

Нині з'явилися нові різновиди корупції – транснаціональна та міжнародна, що є винятковою загрозою для всього людства. Транснаціональна корупція, як відомо, не обмежується кордонами однієї держави, корупціонери поширюють свій вплив на інші країни. Міжнародна корупція має наднаціональний характер і виявляється в різних формах: підкуп посадових осіб іноземних держав при проведенні міжнародних ділових операцій; приховування капіталів, що отримані злочинним шляхом тощо. Чинником такої корупції є можливість покращення власного добробуту (шляхом отримання відкатів, зниження податкового навантаження тощо). У глобалізованому світі й корупція стає глобалізованою. Водночас корупція тягне за собою злидні в найбідніших країнах світу, безробіття, голод, слабкі державні інститути та відсутність належного правозастосування. Вона також «справляє негативний вплив на інвестиції, конкуренцію та ефективність уряду» [15]. За наявності корупції про справедливість не йдеться. Названі фактори загрожують особистій безпеці кожної людини і громадянина, а також міжнародній безпеці.

Корупція є «соціальним стресором» [16]. Стикнувшись із несправедливою системою, яка перешкоджає законному доступу до соціальних ресурсів, люди почуваються безсилими, особливо якщо вони не можуть знайти спосіб впоратися із ситуацією, наприклад, немає фінансових ресурсів та зв'язків для конкуренції. Корупція може викликати почуття гніву, ворожості та розчарування через несправедливість соціального середовища і, таким чином, може посилити депресивні симптоми. Ці негативні почуття виникають внаслідок невідповідності між очікуванням того, що система має бути справедливою, і прямими та непрямими доказами того, що це не так. Отже, корупція згубно впливає на психічне здоров'я. У свою чергу, несправедливість, а також пов'язані з нею негативні почуття можуть викликати психічні захворювання та впливати на якість життя людей.

Міжнародній безпеці загрожує соціальна нерівність, що тягне за собою різні можливості доступу до ресурсів і, відповідно, економічну нерівність. Різновидом економічної нерівності є міжнародна нерівність, що являє собою різний рівень добробуту насе-

лення різних країн. На початку ХХІ ст. різниця у доходах жителів 20 найбагатших і найбідніших держав становила 37 разів. Загалом нині понад дві третини населення світу відчують зростаючу нерівність у доходах і добробуті. Нині у світі 8,5% населення живе у злиднях. У бідності живе трохи менше половини всього населення. Про це йдеться у звіті Світового банку за 2024 р. [17]. При цьому статки мільярдерів 2024 р. зросли на \$2 трлн. Спостерігається найбільше зростання глобальної нерівності та бідності з часів Другої світової війни.

Світовий банк зараховує Україну до країн, де бідною вважають людину, яка живе на менш ніж 5,5 долара на день (приблизно 232 грн за курсом на 20 січня 2025 р.) Тобто бідними є люди, які живуть на менше 7 000 грн на місяць. При цьому згідно з даними Пенсійного фонду України, станом на 1 жовтня 2024 р., 25,79% пенсіонерів отримують виплати у розмірі менше 3000 гривень. Середній розмір пенсій в Україні на 1 жовтня 2024 р. становив 5 851,86 грн [18]. З 1 січня 2025 р. розмір державної соціальної допомоги людям, що досягли пенсійного віку, але не мають належного трудового стажу (соціальна пенсія), становить 3028 грн. Відповідно є особи, що житимуть на 101 грн в день. А є й такі, що не отримують нічого. Бідність і злидні, як відомо, породжують конфлікти в суспільстві та злочини проти власності. Величезна прірва між багатими й бідними, знищення середнього класу призводить до руйнації економіки та негативно позначається як на національній, так і міжнародній безпеці.

Бідність веде до збільшення смертності, скорочення чисельності корінного населення, його маргіналізації, розпаду сімей, погіршення здоров'я населення, зокрема поширення психічних захворювань. Відбувається деградація соціуму, його алкоголізація, збільшується кількість наркоманів. Бідність сприяє дегуманізації людських відносин, зростанню злочинності, поширенню екстремізму й тероризму, веде до зниження рівня та якості життя. Вона специфічно впливає на політичні відносини, реалізацію державної політики на всіх рівнях, унеможливорює становлення громадянського суспільства. Соціальна політика останніх років не сприяє підвищенню добробуту людей в Україні, але швидкими темпами слугує скороченню бідних, насамперед пенсіонерів, за рахунок дискримінації за віком (під тим чи іншим приводом) та прискоре-

ного вимирання. Все це аж ніяк не сприяє національній та міжнародній безпеці.

Соціальна нерівність та несправедливість є однією з причин злочинності. За результатами дослідження, проведеного аналітиками World Population Review, було визначено новий рейтинг країн із найвищим рівнем злочинності в 2023 р. Станом на початок 2023 р. найбільше злочинів було скоєно у Венесуелі, Папуа-Новій Гвінеї та Південній Африці. Як пояснюють автори дослідження, високий рівень бідності та безробіття збільшують рівень злочинності у країні. І навпаки, «суворий контроль із боку поліції та суворі вироки, як правило, знижують його» [19]. Злочинність, як відомо, є істотною загрозою правам і свободам людини, її безпеці. Підставою визнання злочинності видом порушення прав людини є той факт, що загальним об'єктом злочинів є сукупність суспільних відносин, що забезпечують реалізацію особистістю її прав і свобод. Як спосіб порушення прав людини «злочинність відрізняється всеосяжним характером, постійністю, масштабністю і підвищеною шкідливістю» [20, с. 14].

Величезну загрозу міжнародній безпеці становить міжнародна злочинність загалом або окремі її прояви, що активізувалися на тлі глобалізації. Міжнародна злочинність є протиправним функціонуванням професійних злочинних або транснаціонально-структурованих об'єднань, які не мають чіткої організації груп звичайних злочинців. У юридичному сенсі міжнародна злочинність являє собою сукупність злочинів, які порушують національні та міжнародні правові норми, призводять до індивідуальної кримінальної відповідальності фізичних осіб, які вчинили ці діяння. Найчастіше такими злочинами є незаконний обіг наркотиків та психотропних речовин, зброї, торгівля людьми тощо. Нині кримінальні виклики та загрози трансформуються, злочини вчиняються із застосуванням інформаційних технологій, що збільшує можливості злочинців та посилює загрозу правам і свободам людини, а отже, міжнародній безпеці.

Висновки. Несправедливість і порушення прав людини є найбільш гострими проявами кризи сучасного суспільства, що проявляється у неадекватному становищі суб'єкта в соціумі, визначеному з урахуванням прийнятих стандартів і правових норм, неадекватному розподілі матеріальних благ та інших ресурсів, низькій

самооцінці суб'єктом своїх можливостей, цілковитій залежності безправної людини від корупціонерів, чиновників, криміналітету, від будь-кого, хто виявиться більш спритним, сильним, багатим тощо. Соціальна несправедливість не лише сприяє різкому зниженню якості та рівня життя населення, його масовому зубожінню, а й зростанню деструктивно-песимістичного потенціалу суспільної свідомості, деформаціям у сфері ціннісних орієнтацій, правосвідомості. Це істотна загроза міжнародній безпеці.

Необхідність дотримання прав людини позначається на способах забезпечення міжнародної безпеки, моделях співробітництва різних держав у боротьбі з тероризмом на міжнародній арені. Заради протидії тероризму деякі права і свободи людини можуть бути обмежені, однак усі обмеження мають бути пропорційні рівню загрози. За жодних обставин не може бути порушено право людини на життя.

Міжнародна злочинність, поширення тероризму в усьому світі та неприязнення в окремих країнах корупціонерів до відповідальності, яка передбачена законодавством, інші порушення прав і свобод людини і громадянина є свідченням наявності загрози міжнародній безпеці. Це істотна перешкода для вирішення світових, регіональних та національних проблем.

Загрозою міжнародній безпеці є соціальна нерівність, що спонукає членів соціуму до невдоволення діями влади, призводить до виникнення конфліктних ситуацій. Результатом життєдіяльності людей за таких умов є маргіналізація та соціально-економічна деградація суспільства, кризи, конфлікти, аномія, напруженість та загроза соціальних вибухів. Соціальна нерівність сприймається людиною як деструктивне явище, як зло, що необхідно подолати.

Забезпечення міжнародної безпеки має ґрунтуватися на принципах дотримання норм міжнародного права, взаємної поваги, мирної конкуренції та взаємовигідного співробітництва суверенних держав та їх об'єднань як представників різних моделей соціально-політичного устрою та різних ціннісних моделей соціальної справедливості.

У подальшому юридична наука має запропонувати дієві способи активізації боротьби з тероризмом, злочинністю та корупцією, визначити основні напрями подолання соціальної несправедливо-

сті, порушення прав людини, що сприятиме забезпеченню міжнародної безпеки.

1. Білий В. І., Михальчук В. М. Основні напрями забезпечення національної безпеки України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 92-98. 2. Anthony Ian. Security governance after the war in Ukraine. *Security Science Journal*. 2023. Vol. 4. № 2. P. 7-17. 3. Nagy N. "Humanity's new frontier": Human rights implications of artificial intelligence and new technologies. *Hungarian Journal of Legal Studies*. 2023. Vol. 64. Issue 2. 4. Adebisola A. International Security and the Protection of Human Rights: Examining *The Intervention of International Law in Quelling Civil Unrest*. 2023. 3 July. 5. Thede S., Karpaty P. Effects of corruption on foreign direct investment: Evidence from Swedish multinational enterprises. *Journal of Comparative Economics*. 2023. Vol. 51. Issue 1. P. 348-371. 6. Kurtulus E. N. The "New Terrorism" and its Critics. *Studies in Conflict & Terrorism*. 2011. Vol. 34. Issue 6. 7. Tymoshenko V.I. Terrorism as a threat to human rights. *Law Journal of the National Academy of Internal Affairs*. 2022. Vol. 12(3). P. 30-38. 8. Human rights violations while countering terrorism are systematic across the globe: UN expert. 2023. 23 October. URL: <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/10/human-rights-violations-while-countering-terrorism-are-systematic-across> 9. Makarenko L. O., Tymoshenko V. I. The Impact of Globalisation on Legal Conduct. *Scientific Journal of the National Academy of Internal Affairs*. 2022. Vol. 27. № 1. P. 20-29. 10. Академік Лібанова: За кордон виїхало приблизно 6 млн українців, із них приблизно 1,2 млн – до Росії й Білорусі. 2024. 15 квітня. URL: <https://gordonua.com/ukr/news/society/akademik-libanova-za-kordon-vijikhalo-priblizno-6-mln-ukrajintsiv-iz-nikh-priblizno-1-2-mln-do-rosiji-j-bilorusi-1704191.html> 11. Agreement of the European Parliament and the EU Council on the Pact on Migration and Asylum. 2024. 12 February. URL: <https://interwencjaprawna.pl/en/agreement-of-the-european-parliament-and-the-eu-council-on-the-pact-on-migration-and-asylum/> 12. Adoption of EU Pact on Migration and Asylum. 2024. 10 April. URL: <https://ecre.org/adoption-of-eu-pact-on-migration-and-asylum/> 13. Іванова К. Що зміниться для українських біженців у 2025 році: деталі. 2025, 1 січня. URL.: <https://glavcom.ua/world/observe/shcho-zminitsja-dlja-ukrajinskikh-bizhentsiv-v-2025-rotsi-detali-1037700.html> 14. Corruption Perceptions Index. 2023. URL.: <https://www.transparency.org/en/cpi/2023> 15. Bui D. Q., Bui S. T., Le N. K. T., Nguyen L. M., Dau T. T., Tran T. Two decades of corruption research in ASEAN: A bibliometrics analysis in Scopus database (2000–2020). *Cogent Social Sciences*. 2021. Vol. 7. 16. Sharma S., Singhal S., Tarp F. Corruption and mental health: Evidence from Vietnam. *Journal of Economic Behavior & Organization*. 2021. Vol. 185. P. 125–137. 17. The World Bank Annual Report 2024 (data is as of September 29, 2024). URL: <https://www.worldbank.org/en/about/annual-report> 18. Пенсійний фонд назвав середній розмір виплат у жовтні. 2024. 14 жовтня. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3916157-pensijnij-fond-nazvav-serednij-rozmir-viplat-u-zovtni.html> 19. Костенко В. Оприлюднено рейтинг країн світу з

найвищим рівнем злочинності: Україна розташувалася поруч з США. 2023, 12 січня. URL: <https://www.dsnews.ua/ukr/world/oprilyudneno-reyting-krajin-svitu-z-nayvishchim-rivnem-zlochinnosti-ukrajina-roztashuvalasya-poruch-z-ssha-12012023-472465> 20. Tymoshenko V. I., Maksymov S. I., Makarenko L. O., Kravchenko O. S., Kravchenko S. S. Threats to human rights in a globalized world. *Amazonia Investiga*. 2021. Vol. 10. Issue 39. P. 9-15.

References

1. Bilyy V. I., Mykhal'chuk V. M. Osnovni napryamy zabezpechennya natsional'noyi bezpeky Ukrainy. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. 2021. № 17. S. 92-98.
2. Anthony Ian. Security governance after the war in Ukraine. *Security Science Journal*. 2023. Vol. 4. № 2. P. 7-17.
3. Nagy N. "Humanity's new frontier": Human rights implications of artificial intelligence and new technologies. *Hungarian Journal of Legal Studies*. 2023. Vol. 64. Issue 2.
4. Adebisola A. International Security and the Protection of Human Rights: Examining The Intervention of International Law in Quelling Civil Unrest. 2023, 3 July.
5. Thede S., Karpaty P. Effects of corruption on foreign direct investment: Evidence from Swedish multinational enterprises. *Journal of Comparative Economics*. 2023. Vol. 51. Issue 1. P. 348-371.
6. Kurtulus E. N. The "New Terrorism" and its Critics. *Studies in Conflict & Terrorism*. 2011. Vol. 34. Issue 6.
7. Tymoshenko V.I. Terrorism as a threat to human rights. *Law Journal of the National Academy of Internal Affairs*. 2022. Vol. 12(3). P. 30-38.
8. Human rights violations while countering terrorism are systematic across the globe: UN expert. 2023, 23 October. URL: <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/10/human-rights-violations-while-countering-terrorism-are-systematic-across>
9. Makarenko L. O., Tymoshenko V. I. The Impact of Globalisation on Legal Conduct. *Scientific Journal of the National Academy of Internal Affairs*. 2022. Vol. 27. № 1. P. 20-29.
10. Akademik Libanova: Za kordon vyikhalo pryblizno 6 mln ukrajintsi, iz nykh pryblizno 1,2 mln – do Rosiyi y Bilorusi. 2024. 15 kvitnya. URL: <https://gordonua.com/ukr/news/society/akademik-libanova-za-kordon-vijikhalo-priblizno-6-mln-ukrajintsi-iz-nikh-priblizno-1-2-mln-do-rosiji-j-bilorusi-1704191.html>
11. Agreement of the European Parliament and the EU Council on the Pact on Migration and Asylum. 2024, 12 February. URL <https://interwencjaprawna.pl/en/agreement-of-the-european-parliament-and-the-eu-council-on-the-pact-on-migration-and-asylum/>
12. Adoption of EU Pact on Migration and Asylum. 2024. 10 April. URL: <https://ecre.org/adoption-of-eu-pact-on-migration-and-asylum/>
13. Ivanova K. Shcho zminyt'sya dlya ukrayins'kykh bizhentsiv u 2025 rotsi: detali. 2025. 1 sichnya. URL: <https://glavcom.ua/world/observe/shcho-zminitsja-dlja-ukrajinskikh-bizhentsiv-v-2025-rotsi-detali-1037700.html>
14. Corruption Perceptions Index. 2023. URL.: <https://www.transparency.org/en/cpi/2023>
15. Bui D. Q., Bui S. T., Le N. K. T., Nguyen L. M., Dau T. T., Tran T. Two decades of corruption research in ASEAN: A bibliometrics analysis in Scopus database (2000–2020). *Cogent Social Sciences*. 2021. Vol. 7.
16. Sharma S., Singhal S., Tarp F. Corruption and mental health: Evidence from Vietnam. *Journal of Economic Behavior & Organization*. 2021. Vol. 185. P. 125–137.
17. The World Bank Annual Report 2024 (data is as of September

29, 2024). URL: <https://www.worldbank.org/en/about/annual-report>

18. Pensiynyy fond nazvav seredniy rozmir vyplat u zhovtni. 2024. 14 zhovtnya. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3916157-pensijnij-fond-nazvav-serednij-rozmir-viplat-u-zovtni.html>

19. Kostenko V. Oprylyudneno reytynh krayin svitu z nayvyshchym rivnem zlochynnosti: Ukrayina roztashuvalasya poruch z SSHA. 2023. 12 sichnya. URL: <https://www.dsnews.ua/ukr/world/oprylyudneno-reyting-krajin-svitu-z-nayvishchim-rivnem-zlochinnosti-ukrajina-roztashuvalasya-poruch-z-ssha-12012023-472465>

20. Tymoshenko V. I., Maksymov S. I., Makarenko L. O., Kravchenko O. S., Kravchenko S. S. Threats to human rights in a globalized world. *Amazonia Investiga*. 2021. Vol. 10. Issue 39. P. 9-15.

Tymoshenko Vira, Ivanchuk Nataliya. Major threats to international security

Factors that threaten international security are considered. It is emphasized that injustice is a prerequisite or consequence of corruption, poverty, social and economic inequality, war, proliferation of weapons of mass destruction, international terrorism, crime, economic crisis, problems in the field of ecology, energy, food, any violations of human rights. Violations of human rights lead to tension and conflicts. Terrorism is especially dangerous, the spread of which occurs when power weakens, ideological and moral values are lost, frustration and tension in society increase, which contributes to the spread of violence. Attention is drawn to international terrorism, that is, terror against entire peoples and states, which is carried out by well-organized and technically equipped structures, including state and international ones. A significant indicator of human rights violations is active population migration, including illegal migration, when millions of people are forced to move from one country to another in search of work, shelter, security, and even the opportunity to survive. Most often, the reason for migration is an unmet need for personal security, as seen in the example of the migration of Ukrainians to European countries during the Russian-Ukrainian war. Total corruption is of particular concern in terms of international security. Currently, the world is experiencing a decline in the effectiveness of justice systems, and a connection is visible between the accessibility of justice and corruption and political instability. New types of corruption have appeared – transnational and international, which are an exceptional threat to all humanity. Corruption can cause feelings of anger, hostility, and disappointment due to the injustice of the social environment and, thus, can exacerbate depressive symptoms and have a detrimental effect on mental health. A huge threat to international security is international crime in general or its individual manifestations, which have become more active against the background of globalization. Ensuring international security should be based on the principles of compliance with the norms of international law, mutual respect, peaceful competition and mutually beneficial cooperation of sovereign states and their associations.

Key words: law, state, corruption, terrorism, poverty, inequality, crime.